

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theses Theologicae In quibus exhibentur quaedam
Observationes circa aliquot ex LXV. Articulis A
Sanctissimo Domino Nostro Innocentio XI. Condemnatis**

Huygens, Gommarus

Lovanii, [1684?]

Conclusio Nona. Propositiones minuentes, & potissimum negantes
obligationem exercendi actus supernaturales Fidei, Spei & Charitatis mirè
consentient doctrina asserenti gratiam requiri ad libertatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40484

dicitur in libri principi nominis Theologorum? Si affirmet illi competuisse, necesse est ut admittat quod Propositio habens veram germanamque ac practicam probabilitatem fuerit, etiam tempore quo illam habebat, scandalosa & in praxi pernitosia; quodque proinde contra veram germanamque ac practicam illius Authoris probabilitatem nonnulli solidi allegetur ex Decreto Innocenti XI. Si neget Propositioni 18. competuisse veram suam, germanamque ac practicam probabilitatem, quot ergo & quales ad veram germanamque ac practicam probabilitatem censet requiri Theologos? Quot, inquam, & quales, si non sufficiat passim ipsis fatentibus existere in libris principi nominis Theologorum? Priusquam ad subsequentem Propositionem progrediamur, notatu dignum, talis naturae esse hanc 18. ut si cum ea simul teneas 26. & 27. de usu restrictionum mentalium, prorsus tibi persuasum habebis, quod sine ullo peccato, etiam veniali, poteris (modo velis uti restrictionibus mentalibus) coram Tyrannis fidem exterius negare, intelligendo intra te aliquid aliud quod in animo tenes: neque enim peccare te existimabis mentiendo aut pejerando, quia ab utroque excusabit 26. quae sic habet: si quis vel solus vel coram aliis, sive interrogatus sive propria sponte, sive recreationis causa, quocumque alio fine juret se non fecisse aliquid quod revera fecit, intelligendo intra se aliquid aliud quod non fecit, vel aliam viam ab ea in qua fecit, vel quodvis aliud additum verum; revera non menitur, nec est perjurus. Nec peccare te existimabis fidem non profitendo; nam excusabit 18. quae sic habet: si a potestate publica quis interrogetur &c.

CONCLUSIO NONA.

Propositiones minuentes, & potissimum negantes obligationem exercendi actus supernaturales Fidei, Spei & Charitatis mirè consentiunt doctrinæ afferenti gratiam requiri ad libertatem.

Propositio 19. ita sonat: *Voluntas non potest efficere ut assensus fidei in seipso sit magis firmus, quam mereatur pondus rationum ad assensum impellentium: 20. Hinc potest quis prudenter repudiare assensum quem habebat supernaturalem. 21. Assensus fidei supernaturalis & utilis ad salutem stat cum notitia solùm probabili revelationis; imò cum formidine quā quis formidet, ne non sit locutus Deus. Ejusdem naturae est 4. de qua, cum suo loco nimis pauca, nunc plura dicenda sunt. Sic habet: Ab infidelitate excusabisur infidelis non credens ductus opinione minus probabili. Quisquis Propositiones 16. 19. & 18. de fidei exercendæ & confitendæ præceptis agentes considerat una cum his quatuor jam expressis, facile advertit quod laxitatum Patroni in suis illis sententiis, quas probabilitatis titulo tutas morum regulas censebant, eousque fuerint progressi, ut omnem penè fidei exercendæ ac confitendæ obligationem, ac ferè omnem ipsius Fidei, ut ita loquamur, supernaturalitatem eliminaverint: genio non ab simili ab eo, quo in primâ condemnatâ per Alexand.VII. (quæ maximè conformis est illorum doctrinæ de gratiâ ad libertatem requisitâ) dixerunt: *Homo nullo unquam vita sua tempore tenetur elicere actum Fidei, Spei & Charitatis ex vi præceptorum Divinorum ad eas virtutes pertinentium: dico hanc esse conformem doctrinæ illorum quæ docent, gratiam requiri ad libertatem: nam hoc dicendo, fateri debent gratiam non esse gratiam, sed naturam, sicuti sublatis præceptis Fidei, Spei & Charitatis admittere debent, non superesse obligationem, nisi ad ipsa virtutum moralium officia, id est, non nisi ad ea, quæ (quod libenter cum ipsis fatemur) sufficit gratia ad libertatem requisita, sive gratia quæ non est gratia, sed natura. En quo inclinat, imò verius quo per necessariam consequentiam dicit ac complit doctrina afferens gratiam ad libertatem requiri: quomodo enim**

enim cum hac doctrina confisteret, quempiam obligari ad supernaturalia? Etenim ad eorum adimplectionem vel requiris aliquam gratiam ultrà liberum arbitrium sive libertatem, & tum destruis doctrinam de gratia necessaria ad libertatem; vel dicas ultrà liberum arbitrium non requiri ulteriorem gratiam ad supernaturalium adimplectionem; & tunc contrà suppositum non erunt ista supernaturalia, sed naturalia. Conformiter ergo ad doctrinam Iuam de gratia requisita ad libertatem dixerunt: *Homo nullo unquam vita sua tempore tenetur elicere attum Fidei, Spei & Charitatis ex vi praeceptorum divinorum ad eas virtutes pertinentium.* Dum mentem advertis ad hunc Patronorum laxitatis procedendi modum, non difficulter colligis, quod prorsus consequenter ad dictam doctrinam de gratia requisita ad libertatem, vel potius ad eorum doctrinam de libertate requirente talem gratiam, asseruerint & modò adhuc asserant (quod tamen manifestè contrariatur Scripturae Sacrae) Christò non fuisse impositum præceptum de libeundâ pro nobis morte. Hæc occasione propositionum condemnatarum quas hâc conclusione citavimus, & potissimum ratione propositionis primæ inter condemnatas ab Alexandro VII. cuius hic incidit mentio. Nunc superest ut quemadmodum sub initium hujus conclusionis promissum, agamus de Propositione quartâ locâ expressa in Decreto Innocentii XI. *Ab infidelitate excusabitur infidelis pon credens ductus opinione minus probabili.* Ubi hanc Propositionem admiseris, omnes omnino Infideles excusare poteris ab infidelitate, loquendo nimis rûm de opinione minus probabili, prout de ea loquuntur laxitatum Patroni: nam si de probabilitate ipsorum intrinseca, ut vocant, Propositionem intelligas, facillimum est infidelibus in sui excusationem exquirere ratiunculas alias, quæ erunt tam plausibiles respectu ipsorum Infidelium, quam respectu Fidelium fuit ratio excusandi à peccato mortali illos, qui vel totâ vitâ semel tantum, vel ne quidem semel Deum amant; item quam est illa, ob quam Catholicî aliqui Theologiam profitentes excusarunt Judicem, qui sententiam dicit contrâ illum, cuius jus est magis probabile, & secundum illum, cui competit jus minus probabile. Si verò Propositionem mox allegatam intelligas de probabilitate extrinsecâ, facillimè rursus omnem omnino infidelem, qui fidem amplecti renuit, ab infidelitatis peccato excusabis: nullâ siquidem difficultate infidelis quicumque pro suâ infidelitate excusandâ reperiet unum alterum in heresi, aut alia infidelitate socium, quem ipse doctum & probum existimet; non secus quam in docti & probi à fidelibus quibusdam estimati fuerunt illi, qui propositiones manifestius enormes inter se tenuerunt ac tradiderunt. Multò magis ipsi Infideles semetipos excusabunt, persuasi ab infidelitate se excusari non credentes ductos opinione minus probabili, maximè dum inter se comparant vivendi modum, quem indulget infidelitas, & eum quem præcipit vera fides: si tamen hunc expendant, prout eum propoundit præcipue Scripturæ Sacrae Maxime, ut sunt, qui vult venire post me abneget semet ipsum, tollat crucem suam quotidie, & sequatur me. Qui Christi sunt carnem crucifixerunt eum vitiis, & concupiscentiis, &c. Dico si tamen eum expendant prout his sententias exprimitur: nam si existimant non alium vivendi modum requiri à fidelibus, quam sit ille quem concedunt Propositiones ab Alexandro VII. & Innocentio XI. condemnatae, non multum ab illo abhorrent: quandoquidem vix nisi penes externa aliqua, ea que non admundum molesta differret ab illo quem deberent relinquere; inò ab illo quem relinquere deberent plura veluti omnino illicita traduntur, quæ tamen ad fidem accedendo licita ipsis fierent, si dictarum Propositionum doctrina subsisteret: non enim credibile est, quod ex. gr. Romani adhuc Infideles licitum censerint judicem posse judicare juxta opinionem etiam minus probabilem; aut posse occidi furem pro conservatione unius aurei; vel aliquem licite occidi pro impactâ alapâ; vel quia jus habentem ad Cathedram injustè impedit. Omitto alia complura, ut de restrictionibus mentalibus, de furtis famulorum & famularum. His adde quod dicunt, detrahentis autoritatem magnam sibi noxiā, falso crimen elidere licere, &c. Ne tamen existimes, quod hæretici doctrinam suam de justitia impura-

imputatiā descerere voluissent pro illa quæ traditur per antedictas Propositiones condemnatas : et si enim per has horrenda admodum velut licita tradita fuerint ; incomparabiliter plura & longè magis horrenda licita facit doctrina eorum de justitiā imputariā : per hanc enim docere præsumunt , nihil omnino , quantumvis reverā & in se culpabile , in peccatum imputari illis , qui sunt , ut aiunt , de foedate , atque ita non solum illa quæ secundum dictas propositiones aguntur , sed & insuper quæcumque alia , sive dicta , sive facta , sive concupita legi æternæ contraria , iis qui de foedere sunt non imputantur in culpatum sive peccatum . Vide librum Gallico idiomate conscriptum , cui Titulus *Le Renvétement de la Morale de J esus Christ par les Calvinistes.*

IMPERTINENS.

Sicut Liber continens alias propositiones veras & alias falsas condemnari potest ; ita propositio copulativè affirmans sensum verum & sensum falsum (ex. gr. hæc , Deus non vult omnes homines salvos fieri) adeoque sicut potest liber condemnatus continere propositionem veram , etiam potest propositio condemnata habere sensum verum . Nullo proindè nituntur fundamento quæ Author Thesium defensarum Lovanii die 24. Novemb. 1683. profert , ac si omnis sensus propositionis condemnatæ deberet esse condemnatus .

ALIUD.

Quæ S. August. lib. 3. de libero arbit. c. 19. dicit de peccatis penalis ignorantiae & difficultatis , sive concupiscentiae , solummodo significant quod ista non sint peccata tantæ libertatis , prout fuit primum Adami : quare non magis hinc infertur quod Augustinus aduersetur sententiæ nostræ de ignorantia juris naturæ , quam ex eodem loco inferatur nunquam peccari ex ignorantia neque concupiscentia .

FINIS.

4